

Ю. С. ТРУХАН, М. М. ШЕРЕМЕТА

ОБМЕЖЕНІСТЬ  $l$ -ІНДЕКСУ ДОБУТКУ БЛЯШКЕ

Yu. S. Troukhan, M. M. Sheremeta. *Boundedness of  $l$ -index of Blaschke product*, Matematychni Studii, **17** (2002) 127–137.

We investigate conditions on zeros of a Blaschke product under which it is an analytic function of bounded  $l$ -index in the unit disc.

Ю. С. Трухан, М. М. Шеремета. *Ограниченность  $l$ -индекса произведения Бляшке* // Математичні Студії. – 2002. – Т.17, №2. – С.127–137.

Исследованы условия на нули, при которых произведение Бляшке является аналитической в единичном круге функцией ограниченного  $l$ -индекса.

**1. Вступ.** Нехай  $\mathbb{D} = \{z : |z| < 1\}$ , а послідовність  $(a_k)$  чисел з  $\mathbb{D}$  занумерована в порядку неспадання модулів і задовольняє умову  $\sum_{k=1}^{\infty} (1 - |a_k|) < +\infty$ . Тоді добуток Бляшке

$$B(z) = \prod_{k=1}^{\infty} \frac{|a_k|}{a_k} \frac{a_k - z}{1 - \bar{a}_k z}$$

задає аналітичну і обмежену в  $\mathbb{D}$  функцію, яка має на  $\partial\mathbb{D}$  принаймні одну особливу точку.

Нехай  $l$  — додатна і неперевна на  $[0, 1)$  функція. Як і в [1, с. 71], припустимо, що для всіх  $r \in [0, 1)$

$$l(r) > \frac{\beta}{1-r}, \quad \beta = \text{const} > 1, \quad (1)$$

і аналітичну в  $\mathbb{D}$  функція  $f$  називатимемо функцією обмеженого  $l$ -індексу, якщо існує  $N \in \mathbb{Z}_+$  таке, що для всіх  $n \in \mathbb{Z}_+$  і  $z \in \mathbb{D}$

$$\frac{|f^{(n)}(z)|}{n!l^n(|z|)} \leq \max \left\{ \frac{|f^{(k)}(z)|}{k!l^k(|z|)} : 0 \leq k \leq N \right\}. \quad (2)$$

Зауважимо, що еквівалентне означення обмеженості  $l$ -індексу аналітичної в  $\mathbb{D}$  функції наведено в [2], де замість  $l(|z|)$  в (2) стоїть  $l\left(\frac{1}{1-|z|}\right)$ , при цьому  $l$  — додатна і неперевна на  $[1, +\infty)$  функція така, що  $l(x)/x > \beta > 1$  для всіх  $x \in [1, +\infty)$ .

$$\lambda_1(q) = \inf \left\{ \frac{l(r)}{l(r_0)} : |r - r_0| \leq \frac{q}{l(r_0)}, 0 \leq r_0 < 1 \right\},$$

$$\lambda_2(q) = \sup \left\{ \frac{l(r)}{l(r_0)} : |r - r_0| \leq \frac{q}{l(r_0)}, 0 \leq r_0 < 1 \right\}$$

і вважатимемо, що  $l \in Q_\beta(\mathbb{D})$ , якщо  $l$  задовольняє умову (1) і  $0 < \lambda_1(r) \leq \lambda_2(r) < +\infty$  для всіх  $r \in [0, \beta)$ . Незавжно перевірити, що функція  $l(r) = \frac{p}{(1-r)^\rho}$  з  $p > \beta$  і  $\rho \geq 1$  належить до  $Q_\beta(\mathbb{D})$ .

Якщо добуток Бляшке має нулі зі зростаючими до  $+\infty$  кратностями, то він не може бути обмеженого  $l$ -індексу, яка б не була додатна і неперервна на  $[0, 1)$  функція  $l$ . З іншого боку, якщо аналітична в  $\mathbb{D}$  функція  $f$  є обмеженого  $l$ -індексу з  $l(r) = p/(1-r)$ ,  $p > 1$ , то, оскільки  $l \in Q_\beta(\mathbb{D})$  з  $\beta < p$ , за теоремою 3.3 з [2, с. 71]

$$\ln |f(z)| = O \left( \int_0^{|z|} l(t) dt \right) = O \left( \ln \frac{1}{1-|z|} \right), \quad |z| \rightarrow 1.$$

Але добуток Бляшке є обмеженою в  $\mathbb{D}$  функцією. Тому природно очікувати, що якщо послідовність нулів функції  $V$  не є дуже щільною, то  $V$  є обмеженого  $l$ -індексу з  $l(r) = p/(1-r)$ ,  $p > 1$ . Правильною є наступна теорема.

**Теорема 1.** Для того, щоб добуток Бляшке  $V$  був обмеженого  $l$ -індексу з  $l(r) = \frac{p}{1-r}$ ,  $p > 1$ , досить, щоб  $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1 - |a_n|}{1 - |a_{n+1}|} > 1$ , і у випадку додатних нулів необхідно, щоб  $\overline{\lim}_{n \rightarrow \infty} \frac{1 - a_n}{1 - a_{n+1}} > 1$ .

З умови  $\sum_{k=1}^{\infty} (1 - |a_k|) < +\infty$  випливає, що  $k(1 - |a_k|) \rightarrow 0$  ( $k \rightarrow \infty$ ). Тому накладена на  $a_n$  умова в наступній теоремі є природною і близькою до необхідної.

**Теорема 2.** Якщо  $k(1 - |a_k|) \searrow 0$  ( $k \rightarrow \infty$ ), то добуток Бляшке  $V$  є обмеженого  $l$ -індексу з  $l(r) = \frac{p}{(1-r)^2}$ ,  $p > 1$ .

Наступна теорема стосується обмеженості  $l$ -індексу добутку Бляшке у випадку довільної неспадної функції  $l \in Q_\beta(\mathbb{D})$  з  $\beta > 1$ .

**Теорема 3.** Нехай неспадна на  $[0, 1)$  функція  $l \in Q_\beta(\mathbb{D})$  з  $\beta > 1$ , а нулі добутку Бляшке такі, що:

- 1)  $l(|a_{n+1}|) = O(l(|a_n|))$ ,  $n \rightarrow \infty$ ;
- 2) послідовність  $(b_k)_{k=0}^{\infty}$  опукла, де  $b_0 = 0$  і  $b_k = \frac{1}{1 - |a_k|}$  для  $k \geq 1$ ;
- 3)  $k \ln k = O((1 - |a_k|)l(|a_k|))$ ,  $k \rightarrow \infty$ ;
- 4)  $\sum_{k=2n}^{\infty} (1 - |a_k|) = O((1 - |a_n|)^2 l(|a_n|))$ ,  $n \rightarrow \infty$ .

Тоді функція  $V$  є обмеженого  $l$ -індексу.

аналітичної функції в термінах її логарифмічної похідної та розподілу нулів.

Нехай  $a_k \in \mathbb{D}$  – нулі аналітичної в  $\mathbb{D}$  функції  $f$ ,  $l \in Q_\beta(\mathbb{D})$  і  $q \in (0, \beta)$ . Позначимо

$$G_q(f) = \bigcup_k \left\{ z : |z - a_k| \leq \frac{q}{l(|a_k|)} \right\} \quad \text{і} \quad n(r, z_0, 1/f) = \sum_{|a_k - z_0| \leq r} 1.$$

Безпосереднім наслідком з теореми 2.1 із [1, с. 27] з  $G = \mathbb{D}$  і  $l(z) = l(|z|)$  є наступний критерій обмеженості  $l$ -індексу аналітичної в  $\mathbb{D}$  функції.

**Лема 1.** *Нехай  $\beta > 1$  і  $l \in Q_\beta(\mathbb{D})$ . Аналітична в  $\mathbb{D}$  функція  $f$  є обмеженого  $l$ -індексу тоді і тільки тоді, коли:*

1) для кожного  $q \in (0, \beta)$  існує таке  $P(q) > 0$ , що для всіх  $z \in \mathbb{D} \setminus G_q(f)$

$$\left| \frac{f'(z)}{f(z)} \right| \leq P(q)l(|z|);$$

2) для кожного  $q \in (0, \beta)$  існує таке  $n^*(q) \in \mathbb{N}$ , що для кожного  $z_0 \in \mathbb{D}$

$$n\left(\frac{q}{l(|z_0|)}, z_0, \frac{1}{f}\right) \leq n^*(q).$$

*Зауваження 1.* Умова 2) леми 1 виконується, якщо  $l \in Q_\beta(\mathbb{D})$ ,  $\beta > 1$ , і  $|a_{k+1}| - |a_k| > 2q_0/l(|a_k|)$  для деякого  $q_0 \in (0, \beta)$  і всіх  $k \geq k_0$ .

Справді, припустимо, що для деякого  $r \in (0, 1)$

$$r - \frac{q_0}{\lambda_2(q_0)l(r)} \leq |a_k| < |a_{k+1}| \leq r + \frac{q_0}{\lambda_2(q_0)l(r)}.$$

Тоді  $|a_{k+1}| - |a_k| \leq \frac{2q_0}{\lambda_2(q_0)l(r)}$  і

$$l(|a_k|) \leq \lambda_2\left(\frac{q_0}{\lambda_2(q_0)}\right)l(r) \leq \lambda_2(q_0)l(r),$$

тобто  $|a_{k+1}| - |a_k| \leq \frac{2q_0}{l(|a_k|)}$ , що неможливо. Звідси випливає, що

$$n\left(\frac{q_0}{\lambda_2(q_0)l(|z_0|)}, z_0, \frac{1}{B}\right) \leq 1$$

для всіх досить близьких до 1 значень  $|z_0|$ . Але кожний круг радіуса  $q/l(|z_0|)$ ,  $q > q_0/\lambda_2(q_0)$ , можна покрити скінченною кількістю  $m = m\left(\frac{q_0}{\lambda_2(q_0)}, q\right)$  кругів радіуса  $q_0/\lambda_2(q_0)l(|z_0|)$ . Тому  $n(q/l(|z_0|), z_0, 1/B) \leq m$ , тобто для функції  $B$  виконується умова 2) леми 1.

**2. Доведення теореми 1.** Почнемо з необхідності умови  $\overline{\lim}_{n \rightarrow \infty} \frac{1 - a_n}{1 - a_{n+1}} > 1$ . Припустимо, що вона не виконується, тобто  $(1 - a_n) \sim (1 - a_{n+1})$ ,  $n \rightarrow \infty$ , і через  $n(a_k, q)$  позначимо кількість тих  $a_j$ , які задовольняють умову

$$\left(1 - \frac{q}{p}\right)(1 - a_k) \leq 1 - a_j \leq \left(1 + \frac{q}{p}\right)(1 - a_k), \quad q \in (0, \beta), \beta < p.$$

$$a_k - \frac{q}{p}(1 - a_k) \leq a_j \leq a_k + \frac{q}{p}(1 - a_k),$$

то  $n(a_k, q) = n(q/l(a_k), a_k, 1/B)$  з  $l(r) = p/(1 - r)$ , то звідси випливає, що умова 2) леми 1 не виконується і функція  $B$  не є обмеженого  $l$ -індексу з  $l(r) = \frac{p}{1 - r}$ .

Перейдемо до доведення достатності умови  $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1 - |a_n|}{1 - |a_{n+1}|} > 1$ , з якої випливає, що  $\frac{1 - |a_n|}{1 - |a_{n+1}|} \geq \eta > 1$  для всіх  $n \geq n_0$ . Тоді

$$|a_{n+1}| - |a_n| = (1 - |a_n|) - (1 - |a_{n+1}|) \geq (1 - |a_n|) - (1 - |a_n|)/\eta = \frac{p(\eta - 1)}{\eta l(|a_n|)}, \quad n \geq n_0,$$

і згідно із зауваженням 1 виконується умова 2) леми 1.

Залишається довести, що виконується умова 1) цієї леми. Легко перевірити, що

$$\left| \frac{B'(z)}{B(z)} \right| \leq \sum_{k=1}^{\infty} \frac{1 - |a_k|^2}{|z - a_k| |1 - \bar{a}_k z|}. \quad (3)$$

Якщо  $z \in C_n = \{z : |a_n| \leq |z| \leq |a_{n+1}|\}$ ,  $n \geq n_0$ , то

$$\begin{aligned} \sum_{k=1}^{n-1} \frac{1 - |a_k|^2}{|z - a_k| |1 - \bar{a}_k z|} &\leq \sum_{k=1}^{n-1} \frac{1 - |a_k|^2}{(|z| - |a_k|)(1 - |a_k||z|)} \leq \\ &\leq 2 \sum_{k=1}^{n-1} \frac{1}{|a_n| - |a_k|} = \frac{2}{1 - |a_n|} \sum_{k=1}^{n-1} \frac{1}{\frac{1 - |a_k|}{1 - |a_n|} - 1} \leq \\ &\leq \frac{2}{1 - |a_n|} \sum_{k=1}^{n-1} \frac{1}{\eta^{n-k} - 1} = \frac{2}{1 - |a_n|} \sum_{j=1}^{n-1} \frac{1}{\eta^j (1 - \eta^{-j})} \leq \\ &\leq \frac{2\eta}{(\eta - 1)(1 - |a_n|)} \sum_{j=1}^{n-1} \frac{1}{\eta^j} \leq \frac{2\eta^2}{(\eta - 1)^2 (1 - |a_n|)} \leq \frac{2\eta^2}{(\eta - 1)^2 (1 - |z|)} \end{aligned} \quad (4)$$

і

$$\begin{aligned} \sum_{k=n+2}^{\infty} \frac{1 - |a_k|^2}{|z - a_k| |1 - \bar{a}_k z|} &\leq \sum_{k=n+2}^{\infty} \frac{1 - |a_k|^2}{(|a_k| - |z|)(1 - |z||a_k|)} \leq \\ &\leq 2 \sum_{k=n+2}^{\infty} \frac{1 - |a_k|}{((1 - |z|) - (1 - |a_k|))((1 - |z|) + (1 - |a_k|) - (1 - |z|)(1 - |a_k|))} = \\ &= \frac{2}{(1 - |z|)^2} \sum_{k=n+2}^{\infty} \frac{1 - |a_k|}{\left(1 - \frac{1 - |a_k|}{1 - |z|}\right) \left(\frac{1 - |a_k|}{1 - |z|} + |a_k|\right)} \leq \\ &\leq \frac{2}{1 - |z|} \sum_{k=n+2}^{\infty} \frac{1 - |a_k|}{(1 - |z|) \left(1 - \frac{1 - |a_k|}{1 - |z|}\right) |a_k|} \leq \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
&\leq \frac{1}{1-|z|} \sum_{k=n+2}^{\infty} \frac{1}{(1-|a_{n+1}|) \left(1 - \frac{1-|a_k|}{1-|a_{n+1}|}\right) |a_{n+2}|} \leq \\
&\leq \frac{2}{(1-|z|)|a_{n+2}|} \sum_{k=n+2}^{\infty} \frac{1}{\eta^{k-n-1}(1-\eta^{-(k-n-1)})} \leq \\
&\leq \frac{4\eta}{(\eta-1)(1-|z|)} \sum_{k=n+2}^{\infty} \frac{1}{\eta^{k-n-1}} \leq 4 \left(\frac{\eta}{\eta-1}\right)^2 \frac{1}{(1-|z|)}. \tag{5}
\end{aligned}$$

Тому для того, щоб довести, що виконується умова 1) леми 1 з  $f(z) = B(z)$  і  $l(r) = \frac{p}{1-r}$ ,  $p > 1$ , досить довести, що якщо  $z \in C_n$ ,  $|z - a_n| \geq \frac{q}{p}(1 - |a_n|)$  і  $|z - a_{n+1}| \geq \frac{q}{p}(1 - |a_{n+1}|)$ ,  $0 < q < p$ , то

$$\frac{1 - |a_n|}{|z - a_n||1 - z\bar{a}_n|} + \frac{1 - |a_{n+1}|}{|z - a_{n+1}||1 - z\bar{a}_{n+1}|} = O\left(\frac{1}{1 - |z|}\right), \quad n \rightarrow \infty,$$

а це співвідношення правильне, якщо

$$\frac{1}{|z - a_n|} + \frac{1}{|z - a_{n+1}|} = O\left(\frac{1}{1 - |z|}\right), \quad n \rightarrow \infty. \tag{6}$$

Якщо  $z \in C_n$ ,  $|z - a_n| \geq \frac{q}{p}(1 - |z|)$  і  $|z - a_{n+1}| \geq \frac{q}{p}(1 - |z|)$ , то

$$\frac{1}{|z - a_n|} + \frac{1}{|z - a_{n+1}|} \leq \frac{2p}{q(1 - |z|)}. \tag{7}$$

Позаяк з нерівності  $|z - a_n| \geq \frac{q}{p}(1 - |a_n|)$  випливає нерівність  $|z - a_n| \geq \frac{q}{p}(1 - |z|)$ , то (7) виконується, якщо  $z \in C_n$ ,  $|z - a_n| \geq \frac{q}{p}(1 - |a_n|)$  і  $|z - a_{n+1}| \geq \frac{q}{p}(1 - |z|)$ .

Залишився випадок, коли  $z \in C_n$ ,  $|z - a_{n+1}| \geq \frac{q}{p}(1 - |a_{n+1}|)$  і  $|z - a_{n+1}| \leq \frac{q}{p}(1 - |z|)$ .

У цьому випадку, по-перше,  $|a_{n+1}| \leq |z| + \frac{q}{p}(1 - |z|)$ ,

$$1 - |a_{n+1}| \geq \left(1 - \frac{q}{p}\right)(1 - |z|) = \frac{p-q}{p}(1 - |z|)$$

та  $|z - a_{n+1}| \geq \frac{q(p-q)}{p^2}(1 - |z|)$  і, по-друге,

$$\begin{aligned}
|z - a_n| &\geq |z| - |a_n| = (1 - |z|) \left(\frac{1 - |a_n|}{1 - |z|} - 1\right) \geq \\
&\geq (1 - |z|) \left(\frac{1 - |a_n|}{1 - |a_{n+1}|} \frac{p-q}{p} - 1\right) \geq (1 - |z|) \left(\frac{\eta(p-q)}{p} - 1\right)
\end{aligned}$$

(можемо вважати, що  $q < p(\eta - 1)/\eta$ ). Отже,

$$\frac{1}{|z - a_n|} + \frac{1}{|z - a_{n+1}|} \leq \left(\frac{p^2}{q(p-q)} + \frac{p}{\eta(p-q) - p}\right) \frac{1}{1 - |z|}. \tag{8}$$

$z \in (\bigcup_{n \geq n_0} C_n) \setminus G_q(B)$ ,  $q < p(\eta - 1)/\eta$ . Для всіх  $z \in \{|z| \leq a_{n_0}\} \setminus G_q(B)$  за принципом максимуму модуля маємо  $|B'(z)/B(z)| \leq P_2(q) \leq P_2(q)/(1 - |z|)$ .

Отже, для всіх  $z \in \mathbb{D} \setminus G_q(B)$ ,  $q < p(\eta - 1)/\eta$ , правильна нерівність  $|B'(z)/B(z)| \leq P(q)l(|z|)$ , тобто виконується умова 1) леми 1 і за цією лемою  $B$  є обмеженого  $l$ -індексу. Теорему 1 доведено.  $\square$

**3. Доведення теореми 2.** Позначимо  $a_k = 1/(k(1 - |a_k|))$ . Тоді

$$\sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{k\alpha_k} < +\infty, \quad \alpha_k \nearrow +\infty, \quad \ln k = O(\alpha_k)$$

i

$$\begin{aligned} |a_{k+1}| - |a_k| &= \frac{1}{k\alpha_k} - \frac{1}{(k+1)\alpha_{k+1}} = \frac{k(\alpha_{k+1} - \alpha_k) + \alpha_{k+1}}{k(k+1)\alpha_k\alpha_{k+1}} \geq \\ &\geq \frac{1}{k(k+1)\alpha_k} = \frac{(1 + o(1))\alpha_k}{k^2\alpha_k^2} = \frac{(1 + o(1))\alpha_k}{k^2\alpha_k^2} = (1 + o(1))\alpha_k(1 - |a_k|)^2 = \frac{(1 + o(1))\alpha_k}{pl(|a_k|)} \end{aligned}$$

при  $k \rightarrow \infty$ . Тому згідно із зауваженням 1 виконується умова 2) леми 1 і, якщо  $z \in C_n = \{z : |a_n| \leq |z| \leq |a_{n+1}|\}$ ,  $n \geq n_0$ , то, як і у доведенні теореми 1,

$$\begin{aligned} \sum_{k=1}^{n-1} \frac{1 - |a_k|^2}{|z - a_k||1 - \bar{a}_k z|} &\leq 2 \sum_{k=1}^{n-1} \frac{1}{|z| - |a_k|} = \frac{2}{(1 - |z|)^2} \sum_{k=1}^{n-1} \frac{1 - |z|}{\frac{1 - |a_k|}{1 - |z|} - 1} \leq \\ &\leq \frac{2}{(1 - |z|)^2} \sum_{k=1}^{n-1} \frac{1 - |a_n|}{\frac{1 - |a_k|}{1 - |a_n|} - 1} = \frac{2}{(1 - |z|)^2} \sum_{k=1}^{n-1} \frac{k\alpha_k}{n\alpha_n(n\alpha_n - k\alpha_k)} \leq \\ &\leq \frac{2}{(1 - |z|)^2} \sum_{k=1}^{n-1} \frac{k\alpha_k}{n\alpha_n(n\alpha_k - k\alpha_k)} = \frac{2}{(1 - |z|)^2 n\alpha_n} \sum_{k=1}^{n-1} \frac{k}{(n - k)} \leq \\ &\leq \frac{2n \ln n}{(1 - |z|)^2 n\alpha_n} \leq \frac{K_1}{(1 - |z|)^2}, \quad K_1 = \text{const} > 0 \end{aligned} \quad (9)$$

i

$$\begin{aligned} \sum_{k=n+2}^{\infty} \frac{1 - |a_k|^2}{|z - a_k||1 - \bar{a}_k z|} &\leq \frac{2}{(1 - |z|)^2} \sum_{k=n+2}^{\infty} \frac{1 - |a_k|}{\left(1 - \frac{1 - |a_k|}{1 - |z|}\right) |a_k|} \leq \\ &\leq \frac{2}{(1 - |z|)^2 |a_{n+2}|} \sum_{k=n+2}^{\infty} \frac{1 - |a_k|}{1 - \frac{1 - |a_k|}{1 - |a_{n+1}|}} = \frac{2}{(1 - |z|)^2 |a_{n+2}|} \sum_{k=n+2}^{\infty} \frac{1}{k\alpha_k - (n+1)\alpha_{n+1}} \leq \\ &\leq \frac{2}{(1 - |z|)^2 |a_{n+2}|} \sum_{k=n+2}^{\infty} \frac{1}{(k - (n+1))\alpha_k} = \frac{2}{(1 - |z|)^2 |a_{n+2}|} \sum_{j=1}^{\infty} \frac{1}{j\alpha_{j+n+1}} \leq \\ &\leq \frac{K_2}{(1 - |z|)^2}, \quad K_2 = \text{const} > 0. \end{aligned} \quad (10)$$

$$\frac{1}{|z - a_n|} + \frac{1}{|z - a_{n+1}|} = O\left(\frac{1}{(1 - |z|)^2}\right), \quad n \rightarrow \infty. \quad (11)$$

для всіх  $z \in C_n$ ,  $|z - a_n| \geq \frac{q}{p}(1 - |a_n|)^2$  і  $|z - a_{n+1}| \geq \frac{q}{p}(1 - |a_{n+1}|)^2$ ,  $0 < q < p$ . Зрозуміло, що якщо  $z \in C_n$ ,  $|z - a_n| \geq \frac{q}{p}(1 - |a_n|)^2$  (отже,  $|z - a_n| \geq \frac{q}{p}(1 - |z|)^2$ ) і  $|z - a_{n+1}| \geq \frac{q}{p}(1 - |z|)^2$ , то (11) виконується. Якщо ж  $z \in C_n$ ,  $|z - a_{n+1}| \geq \frac{q}{p}(1 - |a_{n+1}|)^2$  і  $|z - a_{n+1}| \leq \frac{q}{p}(1 - |z|)^2$ , то  $|a_{n+1}| \leq |z| + \frac{q}{p}(1 - |z|)^2$  і

$$|z - a_{n+1}| \geq \frac{q}{p}(1 - |a_{n+1}|)^2 \geq \frac{q}{p}\left(1 - |z| - \frac{q}{p}(1 - |z|)^2\right)^2 \geq \frac{q}{p}(1 - |z|)^2\left(1 - \frac{q}{p}\right)^2,$$

а

$$\begin{aligned} |z - a_n| &\geq |z| - |a_n| = |a_{n+1}| - |a_n| + |z| - |a_{n+1}| \geq (1 + o(1))\alpha_n(1 - |a_n|)^2 - \frac{q}{p}(1 - |z|)^2 \geq \\ &\geq \left((1 + o(1))\alpha_n - \frac{q}{p}\right)(1 - |z|)^2, \quad n \rightarrow \infty, \end{aligned}$$

тобто знову виконується (11).

З (3), (9), (10) і (11) випливає, що  $|B'(z)/B(z)| \leq P_1(q)/(1 - |z|)$  для всіх  $z \in (\bigcup_{n \geq n_0} C_n) \setminus G_q(B)$ . Подальше доведення теореми 2 таке ж, як і теореми 1.  $\square$

#### 4. Доведення теореми 3. Спочатку доведемо наступну лему.

**Лема 2.** Нехай неспадна на  $[0, 1)$  функція  $l \in Q_\beta(\mathbb{D})$ , і нулі  $(a_n)$  добутку Бляшке  $B$  такі, що:

- 1)  $l(|a_{n+1}|) = O(l(|a_n|))$ ,  $n \rightarrow \infty$ ;
- 2)  $|a_{k+1}| - |a_k| > \frac{2q_0}{l(|a_k|)}$  для деякого  $q_0 \in (0, \beta)$  і всіх  $k \geq k_0$ ;
- 3)  $\sum_{k=1}^{n-1} \frac{1 - |a_k|^2}{(|a_n| - |a_k|)(1 - |a_k||a_{n+1}|)} = O(l(|a_n|))$ ,  $n \rightarrow \infty$ ;
- 4)  $\sum_{k=n+1}^{\infty} \frac{1 - |a_k|^2}{(|a_k| - |a_n|)(1 - |a_k||a_n|)} = O(l(|a_n|))$ ,  $n \rightarrow \infty$ .

Тоді функція  $B$  є обмеженого  $l$ -індексу.

*Доведення.* З умови 2) згідно із зауваженням 1 для функції  $B$  виконується умова 2) леми 1. Тому для того, щоб можна було скористатись лемою 1 досить довести, що функція  $B$  задовольняє умову 1) з  $q \leq q_0$ . З умови 2) і неспадання функції  $l$  випливає, що

$$|a_k| + \frac{q_0}{l(|a_k|)} < |a_{k+1}| - \frac{q_0}{l(|a_{k+1}|)}, \quad k \geq k_0.$$

Для  $n \geq k_0$  позначимо

$$A_n = \left\{ z : \left| |z| - |a_n| \right| \leq \frac{q}{l(|a_n|)}, \quad |z - a_n| \geq \frac{q}{l(|a_n|)} \right\}, \quad n \geq 1,$$

$$B_n = \left\{ z : |a_n| + \frac{q}{l(|a_n|)} \leq |z| \leq |a_{n+1}| - \frac{q}{l(|a_{n+1}|)} \right\}, \quad n \geq 1.$$

Нехай спочатку  $z \in A_n$ . Для  $k = n$  маємо

$$\begin{aligned} \frac{1 - |a_n|^2}{|z - a_n||1 - \bar{a}_n z|} &\leq \frac{1 - |a_n|^2}{|z - a_n|(1 - |a_n||z|)} \leq \frac{1 - |a_n|^2}{|z - a_n|(1 - |a_n|)} = \\ &= \frac{1 + |a_n|}{|z - a_n|} \leq \frac{2}{q} l(|a_n|). \end{aligned} \quad (12)$$

Якщо  $k < n$ , то

$$\begin{aligned} |a_n| - |a_k| - \frac{q}{l(|a_n|)} &= (|a_n| - |a_k|) \left( 1 - \frac{q}{(|a_n| - |a_k|)l(|a_n|)} \right) \geq \\ &\geq (|a_n| - |a_k|) \left( 1 - \frac{q}{(|a_n| - |a_{n-1}|)l(|a_n|)} \right) \geq (|a_n| - |a_k|) \left( 1 - \frac{ql(|a_{n-1}|)}{2q_0 l(|a_n|)} \right) \geq \\ &\geq \frac{1}{2}(|a_n| - |a_k|) \end{aligned}$$

i

$$\begin{aligned} 1 - |a_k| \left( |a_n| + \frac{q}{l(|a_n|)} \right) &= 1 - |a_k||a_n| - \frac{q|a_k|}{l(|a_n|)} \geq \\ &\geq 1 - |a_k||a_n| - \frac{q}{l(|a_n|)} = (1 - |a_k||a_n|) \left( 1 - \frac{q}{(1 - |a_k||a_n|)l(|a_n|)} \right) \geq \\ &\geq (1 - |a_k||a_n|) \left( 1 - \frac{q}{(1 - |a_n|)l(|a_n|)} \right) \geq (1 - |a_k||a_n|) \left( 1 - \frac{q}{\beta} \right), \end{aligned}$$

а тому

$$\begin{aligned} &\sum_{k=1}^{n-1} \frac{1 - |a_k|^2}{|z - a_k||1 - \bar{a}_k z|} \leq \sum_{k=1}^{n-1} \frac{1 - |a_k|^2}{(|z| - |a_k|)(1 - |a_k||z|)} \leq \\ &\leq \sum_{k=1}^{n-1} \frac{1 - |a_k|^2}{\left( |a_n| - |a_k| - \frac{q}{l(|a_n|)} \right) \left( 1 - |a_k| \left( |a_n| + \frac{q}{l(|a_n|)} \right) \right)} \leq \\ &\leq \frac{2\beta}{\beta - q} \sum_{k=1}^{n-1} \frac{1 - |a_k|^2}{(|a_n| - |a_k|)(1 - |a_k||a_n|)} \leq \frac{2\beta}{\beta - q} \sum_{k=1}^{n-1} \frac{1 - |a_k|^2}{(|a_n| - |a_k|)(1 - |a_k||a_{n+1}|)}. \end{aligned} \quad (13)$$

Якщо ж  $k > n$ , то подібно

$$\begin{aligned} |a_k| - |a_n| - \frac{q}{l(|a_n|)} &= (|a_k| - |a_n|) \left( 1 - \frac{q}{(|a_n| - |a_k|)l(|a_n|)} \right) \geq \\ &\geq (|a_k| - |a_n|) \left( 1 - \frac{q}{(|a_{n+1}| - |a_n|)l(|a_n|)} \right) \geq \frac{1}{2}(|a_k| - |a_n|) \end{aligned}$$

i

$$\begin{aligned} 1 - |a_k| \left( |a_n| + \frac{q}{l(|a_n|)} \right) &\geq 1 - |a_k||a_n| - \frac{q}{l(|a_n|)} = \\ &= (1 - |a_k||a_n|) \left( 1 - \frac{q}{(1 - |a_k||a_n|)l(|a_n|)} \right) \geq (1 - |a_k||a_n|) \left( 1 - \frac{q}{\beta} \right), \end{aligned}$$



$$\begin{aligned} \sum_{k=n+1}^{\infty} \frac{1 - |a_k|^2}{|z - a_k||1 - \bar{a}_k z|} &\leq \sum_{k=n+1}^{\infty} \frac{1 - |a_k|^2}{\left(|a_k| - |a_n| - \frac{q}{l(|a_n|)}\right) \left(1 - |a_k| \left(|a_n| + \frac{q}{l(|a_n|)}\right)\right)} \leq \\ &\leq \frac{2\beta}{\beta - q} \sum_{k=n+1}^{\infty} \frac{1 - |a_k|^2}{(|a_k| - |a_n|)(1 - |a_k||a_n|)}. \end{aligned} \quad (14)$$

З (3), (12), (13) і (14) бачимо, що для всіх  $z \in A_n$

$$\begin{aligned} \left| \frac{B'(z)}{B(z)} \right| &\leq \frac{2}{q} l(|a_n|) + \frac{2\beta}{\beta - q} \left\{ \sum_{k=1}^{n-1} \frac{1 - |a_k|^2}{(|a_n| - |a_k|)(1 - |a_k||a_{n+1}|)} + \right. \\ &\quad \left. + \sum_{k=n+1}^{\infty} \frac{1 - |a_k|^2}{(|a_k| - |a_n|)(1 - |a_k||a_n|)} \right\}, \end{aligned}$$

звідки, завдяки умовам 3) і 4), отримуємо

$$\left| \frac{B'(z)}{B(z)} \right| \leq P_1(q) l(|a_n|), \quad z \in A_n, \quad n \geq k_0. \quad (15)$$

(Тут і надалі через  $P_j$  позначатимемо додатні сталі, залежні від  $q$ ).

Нехай тепер  $z \in B_n$ . Тоді

$$\frac{1 - |a_n|^2}{|z - a_n||1 - |a_n||z|)} \leq \frac{l(|a_n|)(1 - |a_n|^2)}{q(1 - |a_n|)} \leq \frac{2}{q} l(|a_n|). \quad (16)$$

і

$$\frac{1 - |a_{n+1}|^2}{|z - a_{n+1}||1 - |a_{n+1}||z|)} \leq \frac{l(|a_{n+1}|)(1 - |a_{n+1}|^2)}{q(1 - |a_{n+1}|)} \leq \frac{2}{q} l(|a_{n+1}|). \quad (17)$$

Якщо  $k < n$ , то

$$|z| - |a_k| \geq |a_n| + \frac{q}{l(|a_n|)} - |a_k| \geq |a_n| - |a_k|,$$

$$1 - |a_k||z| \geq 1 - |a_k||a_{n+1}| + \frac{q|a_k|}{l(|a_{n+1}|)} \geq 1 - |a_k||a_{n+1}|,$$

а тому

$$\sum_{k=1}^{n-1} \frac{1 - |a_k|^2}{|z - a_k||1 - \bar{a}_k z|} \leq \sum_{k=1}^{n-1} \frac{1 - |a_k|^2}{(|a_n| - |a_k|)(1 - |a_k||a_{n+1}|)}. \quad (18)$$

Якщо ж  $k > n + 1$ , то

$$|a_k| - |z| \geq |a_k| - |a_{n+1}| + \frac{q}{l(|a_{n+1}|)} \geq |a_k| - |a_{n+1}|,$$

$$1 - |a_k||z| \geq 1 - |a_k||a_{n+1}| + \frac{q|a_k|}{l(|a_{n+1}|)} \geq 1 - |a_k||a_{n+1}|,$$

а тому

$$\sum_{k=n+2}^{\infty} \frac{1 - |a_k|^2}{|z - a_k||1 - \bar{a}_k z|} \leq \sum_{k=n+2}^{\infty} \frac{1 - |a_k|^2}{(|a_k| - |a_{n+1}|)(1 - |a_k||a_{n+1}|)}. \quad (19)$$

$$\left| \frac{B'(z)}{B(z)} \right| \leq \frac{2}{q}l(|a_n|) + \frac{2}{q}l(|a_{n+1}|) + \sum_{k=1}^{n-1} \frac{1 - |a_k|^2}{(|a_n| - |a_k|)(1 - |a_k||a_{n+1}|)} + \\ + \sum_{k=n+2}^{\infty} \frac{1 - |a_k|^2}{(|a_k| - |a_{n+1}|)(1 - |a_k||a_{n+1}|)},$$

звідки, завдяки неспаданню функції  $l$ , скориставшись умовами 3) і 4), отримуємо

$$\left| \frac{B'(z)}{B(z)} \right| \leq P_2(q)l(|a_{n+1}|), \quad z \in B_n, \quad n \geq k_0. \quad (20)$$

Якщо  $z \in A_n$  ( $n \geq k_0$ ), то  $\lambda_1(q)l(|a_n|) \leq l(|z|) \leq \lambda_1(q)l(|a_n|)$  і з (15) отримуємо нерівність  $\left| \frac{B'(z)}{B(z)} \right| \leq \frac{P_1(q)}{\lambda_1(q)}l(|z|)$ , а якщо  $z \in B_n$  ( $n \geq k_0$ ), то за умовою 1)  $l(|a_{n+1}|) = O(l(|a_n|)) = O(l(|z|))$ ,  $n \rightarrow \infty$ , і з (20) отримуємо нерівність  $\left| \frac{B'(z)}{B(z)} \right| \leq P_3(q)l(|z|)$ . Тому для всіх  $z \in G_q(B)$ ,  $|z| \in [r_0, 1)$ ,  $r_0 = |a_{k_0}| - q/l(|a_{k_0}|)$  правильна нерівність  $\left| \frac{B'(z)}{B(z)} \right| \leq P_4(q)l(|z|)$ . Для всіх  $z \in G_q(B)$ ,  $|z| \in [0, r_0]$  за принципом максимуму модуля маємо

$$\left| \frac{B'(z)}{B(z)} \right| \leq P_5(q) = \frac{P_5(q)l(|z|)}{\min\{l(t) : 0 \leq t \leq r_0\}}.$$

Отже, для всіх  $z \in \mathbb{D} \setminus G_q(B)$  правильна нерівність  $|B'(z)/B(z)| \leq P_6(q)l(|z|)$ , тобто виконується умова 1) леми 1 і за цією лемою,  $B$  є обмеженого  $l$ -індексу.  $\square$

Щоб довести теорему 3, треба перевірити виконання умов 2)–4) леми 2. З опуклості послідовності  $(b_k)_{k=0}^{\infty}$  випливає, що  $\frac{b_n - b_k}{n - k} \geq \frac{b_n}{n}$  для всіх  $k < n$  і, зокрема,  $b_{k+1} - b_k \geq \frac{b_{k+1}}{k+1}$  для всіх  $k \geq 1$ , а також  $b_n/n \geq b_k/k$  для всіх  $k < n$ . Тому, завдяки умові 3),

$$|a_{k+1}| - |a_k| = \frac{1}{b_k} - \frac{1}{b_{k+1}} = \frac{b_{k+1} - b_k}{b_{k+1}b_k} \geq \frac{b_{k+1}}{(k+1)b_{k+1}b_k} = \\ = \frac{(1 + o(1))(1 - |a_k|)}{k} \geq \frac{2q_0}{l(|a_k|)}, \quad k \rightarrow \infty,$$

для кожного  $q_0 \in (0, \beta)$  і всіх  $k \geq k_0$ , тобто умова 2) леми 2 виконується.

Далі, як і вище,

$$\sum_{k=1}^{n-1} \frac{1 - |a_k|^2}{(|a_n| - |a_k|)(1 - |a_k||a_{n+1}|)} \leq 2 \sum_{k=1}^{n-1} \frac{1}{|a_n| - |a_k|} = 2 \sum_{k=1}^{n-1} \frac{b_n b_k}{b_n - b_k} \leq \\ \leq 2 \sum_{k=1}^{n-1} \frac{n b_n b_k}{(n - k)b_n} \leq 2 \sum_{k=1}^{n-1} \frac{n}{n - k} \frac{k b_n}{n} = 2 b_n \sum_{k=1}^{n-1} \frac{k}{n - k} = 2 b_n \sum_{k=1}^{n-1} \frac{n - k}{k} \leq \\ \leq 2 b_n n \ln n = O(l(|a_n|)), \quad n \rightarrow \infty,$$

тобто виконується умова 3) леми 2.

$$\sum_{k=n+1}^{\infty} \frac{1 - |a_k|^2}{(|a_k| - |a_n|)(1 - |a_k||a_n|)} \leq 2 \sum_{k=n+1}^{\infty} \frac{b_n^2 b_k}{(b_k - b_n)(b_k + b_n - 1)} \leq 4 \sum_{k=n+1}^{\infty} \frac{b_n^2 b_k}{b_k^2 - b_n^2}.$$

Але

$$\begin{aligned} \sum_{k=n+1}^{2n} \frac{b_n^2 b_k}{b_k^2 - b_n^2} &= \sum_{k=n+1}^{2n} \frac{b_n^2 b_k}{(b_k - b_n)(b_k + b_n)} \leq \sum_{k=n+1}^{2n} \frac{b_n^2 k}{(k - n)(b_k + b_n)} \leq \\ &\leq \sum_{k=n+1}^{2n} \frac{b_n k}{k - n} \leq 2nb_n \sum_{k=1}^n \frac{1}{k} \leq 2nb_n \ln n = O(l(|a_n|)), \quad n \rightarrow \infty \end{aligned}$$

і, оскільки  $b_k \geq b_{2n} \geq 2b_n$  для  $k \geq 2n$ ,

$$\sum_{k=2n}^{\infty} \frac{b_n^2 b_k}{b_k^2 - b_n^2} \leq \frac{4}{3} \sum_{k=2n}^{\infty} \frac{b_n^2 b_k}{b_k^2} = \frac{4b_n^2}{3} \sum_{k=2n}^{\infty} \frac{1}{b_k} = \frac{4}{3(1 - |a_n|)^2} \sum_{k=2n}^{\infty} (1 - |a_n|) = O(l(|a_n|)), \quad n \rightarrow \infty,$$

то

$$\sum_{k=n+1}^{\infty} \frac{1 - |a_k|^2}{(|a_k| - |a_n|)(1 - |a_k||a_n|)} = O(l(|a_n|)), \quad n \rightarrow \infty,$$

тобто виконується умова 4) леми 2 і за цією лемою, функція  $V$  є обмеженого  $l$ -індексу. Теорему 3 доведено.

## ЛІТЕРАТУРА

1. Sheremeta M. M. Analytic functions of bounded index. — Lviv: VNTL Publishers. — 1999. — 141 pp.
2. Строчик С.М., Шеремета М.М. Аналітичні в крузі функції обмеженого індексу // Доп. НАН України. — 1993. — №1. — С.19–22.

Львівський національний університет, механіко-математичний факультет

Надійшло 14.03.2002